

Nieuwsbrief

Behoud de Zak van Zuid-Beveland

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse .
Tel. 0113 - 649536
Triodos Bank : 19.84.20.285
e-mail: bzzb@hetnet.nl
www.bzzb.nl

SEPTEMBER 2013

VAN HET BESTUUR

DONATEURMIDDAG OVER BAARLAND EN BIJEN

De tijd vliegt. Een gezegde dat we vaak horen en het klopt ook aardig. Want de jaarlijkse donateurbijeenkomst komt alweer in zicht. Op **zaterdag 14 september** is het zover. Baarland en bijen staan tijdens deze middag centraal. Met informatie over een duurzaam dorpsleven en de bijenteelt. Twee onderwerpen die op verschillende manieren in de schijnwerpers staan.

Steeds duidelijker wordt dat duurzaamheid geen modegril is, maar noodzaak om de aarde en, dichtbij huis, onze eigen omgeving leefbaar te houden. Wat kunnen we daaraan rechtstreeks zelf bijdragen?

Dat is best heel wat. In Borselse werd de wedstrijd Duurzaam Diekendamme gehouden: een zoektocht naar het dorp met de duurzaamste ideeën en plannen. Baarland werd winnaar en tijdens de donateurmiddag meer hierover.

Honingbij en hommelen zijn onmisbaar voor de bestuiving van groente- en fruitgewassen. Zeker ook in de Zak van Zuid-Beveland met de vele boomgaarden. De teelt van bijen staat onder druk door de zowel rampzalige als mysterieuze grote sterfte onder deze insecten. Hoe dat komt is niet helemaal duidelijk. Mogelijk is het gebruik van pesticiden boosdoener. Maar ook de varroamijt en minder bloeiende planten worden genoemd. Tijdens de donateurbijeenkomst meer informatie.

We komen 14 september bijeen in dorps huis The Cameronian, Nieuweweg 4, Baarland. Inloop vanaf 13.30 uur. Om 13.45 uur begint de bijeenkomst met de opening door de voorzitter. Daarna komt bijdeskundige Rinus Sommeijer aan het woord over de bijen in het algemeen en die in de Zak in het bijzonder. Vervolgens krijgen we van de werkgroep Duurzaam Baarland te horen wat er gebeurt om het dorp zo duurzaam mogelijk te maken. Na een korte pauze, rond 15.00 uur, maken we een wandeling door het dorp en bekijken onder meer speciaal ingezaaide bloemenbermen. Tegen 16.00 uur zijn we terug in het dorps huis en we sluiten af met het traditionele hapje en drankje.

Het bestuur nodigt donateurs en andere belangstellenden van harte uit aan de bijeenkomst deel te nemen. Graag vooraf even opgeven. Dat kan door een mailtje aan bzzb@hetnet.nl, een telefoontje naar het secretariaat 0113 - 64 95 36, of per post BZZB, Van der Poest Clementstraat 7, 4443 AL Nisse.

WEER EEN JAAR VAN DE BOERDERIJ

Tien jaar geleden werd het Jaar van de Boerderij gehouden. Doel: aandacht vragen voor de instandhouding van monumentale en karakteristieke boerderijen. Die aandacht kwam er wel, maar mondjesmaat. Daarom is 2013 opnieuw uitgeroepen tot Jaar van de Boerderij. Naast instandhouding staat ook herbestemming in de schijnwerpers. Borsele heeft heel wat historische hoeves. Leendert van der Gouwe gaat in op de bemoeienis van de gemeente.

'Ik wil me niet op de borst kloppen, maar als gemeente Borsele doen we ons best. Ik denk bovengemiddeld in Zeeland. Natuurlijk wordt hier ook af en toe een boerderij gesloopt waarvan we zeggen: dat is jammer.'

Leendert van der Gouwe, beleidsambtenaar bij de afdeling ruimtelijke ordening van Borsele, praat met passie over de monumenten en beeldbepalende panden in de gemeente. Hij zet zich onder meer in om eigenaren van monumentale boerderijen, molens en kerken te helpen bij het aanvragen van subsidies. Die hulp is onmisbaar, want de regelingen wijzigen nogal eens.

Van der Gouwe legt uit dat gebouwen die op de monumentenlijst staan van het Rijk of de gemeente, de beste bescherming hebben. Daarnaast heeft het gemeentebestuur een lijst van 250 beeldbepalende panden opgesteld. Die hebben een minder beschermde status. De rest van de opstallen in de gemeente, ook de vele boerderijen, zijn min of meer vogelvrij, erkent Van der Gouwe. 'Wel moet sloop gemeld worden. En we kunnen als gemeente een gesprek aangaan met de eigenaar. Dat doen we best dikwijls, maar dat is het dan wel.'

Gelukkig is lang niet altijd sprake van sloop. De beleidsambtenaar is actief betrokken bij het vinden van een herbestemming voor leegkomende boerderijen. 'Problemen proberen op te lossen, zorgen voor een win-winsituatie', zegt Van der Gouwe. Het bestemmingsplan Borsels Buiten is daarbij richtinggevend. Hierin staat de zogeheten regeling nieuwe economische dragers. Heel precies staat aangegeven wat de (on)mogelijkheden zijn voor een nieuwe bestemming van de agrarische opstallen. 'Het is niet zo eenvoudig dat even in te vullen', stelt Van der Gouwe.

Overigens doet de gemeente bij restauratie van monumenten ook in financieel opzicht een duit in

het zakje. Er is een eigen monumentenfonds, dat elk jaar uit de algemene middelen gevoerd wordt. Dat gebeurt op grond van de verordening monumenten en dorpsvernieuwing. 'Er is ieder jaar een tekort', lacht Van der Gouwe. 'De behoefte is vele malen groter dan wat beschikbaar is. Een aantal jaren hanteerden we de regeling: wie het eerst komt, die het eerst maalt. Dat voldeed niet zo en nu streven we naar een meer evenwichtige verdeling.' De Brim-regeling van het Rijk wordt als uitgangspunt genomen om zo het maximum aan subsidies binnen te halen. Het geldt vooral voor molens en kerken; voor andere monumenten zoals historische boerderijen, ligt het wat lastiger.

Van der Gouwe maakt duidelijk dat de gemeente ook bij de bouw van nieuwe loodsen - in de Zak van Zuid-Beveland momenteel erg actueel - een vinger in de pap heeft. 'We geven niet zomaar toestemming voor het neerzetten van een nieuwe loods; we proberen wel aan te sturen. Er is bij agrarische bedrijven onderscheid tussen nieuwbouw of vervangende nieuwbouw. Met en zonder karakteristieke elementen.'

In het kader van het tweede Jaar van de Boerderij houdt de Boerderijstichting Zeeland op 19 september het symposium Geslaagde (?) voorbeelden.

Vanaf 13.00 uur in restaurant Landlust (ook een voorbeeld van een herbestemming) bij Nieuwdorp.

Aanmelden voor 12 september via ja.pleijte@scez.nl

Zie de website van de stichting voor het programma: boerderijstichting@scez.nl

De BZZB is blij met het behoud van het voorvaderlijk erfgoed maar er blijven 'zorg'boerderijen.

NIEUW VERKEER- EN VERVOERSPLAN

De gemeente Borsele gaat een nieuw gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) opstellen. Daarvoor is het adviesbureau Ligtermoet & partners ingehuurd. Het bestuur van de BZZB juicht de vernieuwing toe; het oude beleid dateert uit 1995. Sindsdien is er in het mobiliteitsbeeld wel het een en ander veranderd.

Niet alleen toename van verkeersbewegingen (steeds drukker en drukker), ook de komst van nieuwe verkeersdeelnemers op boosters, scooters, brommobielen, rollators en zeker niet te vergeten de almaar grotere, hogere en bredere landbouwvoertuigen maken aandacht noodzakelijk. In hoeverre al deze ontwikkelingen nog recht doen aan het karakter van de dorpscultuur en aan het karakter van de Zak, is zeker de vraag.

Ter voorbereiding heeft het adviesbureau knelpunten en wensen opgevraagd bij de raadsfracties en dorpsraden. Ook zijn gesprekken gevoerd met onder anderen vertegenwoordigers van de fietsersbond, ambtelijk apparaat, politie en Burgemeester en Wethouders. Dat resulteerde in een zogeheten beleidsagenda met aandachtspunten.

In het najaar volgt een informatiebijeenkomst en wordt het conceptplan twee weken aan inspraak onderworpen. Eind dit jaar kan de huidige raad het plan vaststellen. Daarin zit dan ook een nieuwe

indeling van de wegen en een duurzaam veilig onderzoek.

Als BZZB zijn we in het voorspel niet gevraagd een bijdrage te leveren. Dat vinden we jammer. Hoewel de gemeente buiten de bebouwde kom geen wegbeheerder is (dat zijn vooral het waterschap en in mindere mate de provincie en Rijkswaterstaat), mag een visie op verkeer en vervoer in het landelijk gebied in een Borsels GVVP toch niet ontbreken. Juist deze wegen zorgen in de praktijk voor menig knelpunt.

De BZZB werpt zich op als hoeder van de bijzondere waarden in het gebied bezuiden Goes. Het gaat om natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, samengevat: om de kwaliteit van onze leefomgeving. Aandacht voor de verkeer- en vervoersproblematiek hoort daar zonder meer bij.

Onze betrokkenheid bij het tot stand komen van de landschapsbewuste verkeersvisie voor de Zak (samen met de Zeeuwse milieufederatie, ZMf) onderstreept dat. Ondertussen hebben we samen met Natuurmonumenten alsnog een inbreng mogen leveren, vanuit onze visie op het buitengebied.

Jaar van de Patrijs

In de vorige nieuwsbrief wezen we op een onderzoek ten behoeve van de bedreigde patrijs. Her en der in de provincie zijn tellers die een vast gebied voor hun rekening nemen om patrijzen te tellen.

Met name in de Zak van Zuid-Beveland, waar trouwens ook de wildbeheereenheid Heinkenszand/De Poel meedoet, is daar behoefte aan.

Aanmelden bij Alex Wieland van SLZ, e-mail: alexwieland@landschapsbeheer.zeeland.nl

In september wordt opnieuw geteld. En ziet u een patrijs, meldt het dan in ieder geval op de site van SLZ.

In 'De boom in' het kwartaalblad van SLZ stonden de patrijzmeldingen tot half mei in Zeeland. De Zak komt er in vergelijking met andere regio's erg bekaaid vanaf. Alleen rond Heinkenszand zijn wat waarnemingen doorgegeven. Een telling in het Zwaakse Weelgebied leverde door het zeer slechte weer begin dit jaar niks op.

Ondertussen worden gerichte maatregelen voor proefgebieden al uitgetest; wordt een akkervogel-vriendelijk leidraad opgesteld en in september is weer zaaizaad te koop voor de akkerranden waar de patrijs graag verblijft. Misschien ook in ons gebied toepasbaar!

GENIETEN VAN NIEUWE SLOEPAD

Variatie. Dat is hét kenmerk van het nieuwe Sloepad tussen buurtschap Eindewege en het dorp 's-Heerenhoek. De voormalige goederenspoorlijn naar het industriegebied Vlissingen-Oost is onherkenbaar veranderd. Een afwisseling van natuur, landschap, geluid, stilte, bewoning en akkers. Ontdek het zelf. Wandelschoenen aan en het pad op.

Als rechtgeaarde Goesenaren beginnen we de tocht over het Sloepad bij Eindewege (gemeente Goes). Het is even zoeken naar het pad, een bewegwijzering ontbreekt nog. In elk geval in de buurt van de spoorlijn, want de Sloelijn was een aftakking van de spoorverbinding tussen Goes en Vlissingen. Het blijkt te kloppen. Een smalle ijzeren brug over een waterloop - met ernaast de verroeste resten van een spoorbrug - markeert de start van het pad.

Al meteen dient de eerste verleiding zich aan. Een bord van de Agrarische Natuurvereniging Goes nodigt uit rechtsaf te slaan en een boerenlandroute te lopen. Niks mis mee, maar een andere keer graag. Het pad voert langs een typerend Zeeuws cultuurlandschap, met aan de ene kant akkers en

aan de andere kant een met bomen beplante dijk. Daar ook volop bosschages. Langs het Sloepad dringt het fluitenkruid zich met ragfijn kant op.

Het is rustig lopen, de vogels zingen hun hoogste lied. Die aangename kalmte duurt niet echt lang. Na het oversteken van de Nieuwe Rijksweg (die na de komst van de A58 eigenlijk de oude autoweg is) is zijn de berm en kaal en valt de vogelzang weg tegen het lawaai van voortrazend verkeer. Dat wordt nog wel anders, in de toekomst. Een bord van het wandelnetwerk Zeeland heet de bezoeker welkom, van harte zelfs. Goed om te weten: je mag niet op het pad lopen als de zon onder is.

Vorbij het volop met graffiti bewerkte viaduct (dat na verbreding van de Sloeweg wordt gesloopt) is goed te zien dat er naast het pad een nieuwe watergang is gegraven door het waterschap. Nog kale berm, hopen grond en opvallende duikers. Alles kaarsrecht. De pittoreske beelden komen van een wei met schapen en lammetjes en een hoekje met keurig geschoren knotbomen. Hoewel het een wandel- en geen ruiterspad is, bewijzen uitwerpselen dat er toch regelmatig met paarden gelopen wordt.

Vorbij de Stelledijk dient het Slaakje zich aan. Een plekje (genoemd naar een historische stroomgeul) waarvoor de BZZB zich sterk heeft gemaakt. Hier is goed te zien hoe het landschap er vroeger uitzag, met flauwe oevers, een bredere waterloop, knotwilgen en een salamanderput. Nostalgisch en aangenaam, weliswaar niet zo efficiënt als een rechte sloot. Maar al is het een klein stuk, we koesteren het. Jammer dat het niet langer is. Terzijde zijn, goed verscholen in het groen, de torens van het nieuwe kasteel aan de Noordzakweg te zien. Na het viaduct in de A58 komt bedrijfsterrin Noordzak in zicht.

vervolg pagina 5

OMMETJE DOOR 'T OUWELAND

De dorpsraad Heinkenszand heeft in samenwerking met de Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ) gezorgd voor een aardige wandeling aan de westkant van het dorp. Dit ommetje heet Door 't Ouweland, omdat het gebied waardoor de route loopt in de volksmond zo werd (en nog wel wordt) aangeduid. De lengte is 6,5 kilometer en de wandeling duurt, afhankelijk van het tempo, circa 1,5 uur.

De start van het ommetje is bij molen De Drie Gebroeders, maar er kan natuurlijk overal langs het

uitgezette tracé worden begonnen. Bij de molen staat een informatiebord en ook onderweg zijn verschillende borden geplaatst, met informatie over wat er ter plekke te zien is (of was).

Eén van deze bordjes is voor rekening van de BZZB geplaatst en wij mochten zelf voor de tekst zorgen. 'Ons' bord staat nabij de Boerendijk, verwijzend naar de geschiedenis van het bedrijventerrein Noordzak. Daar liep eeuwen geleden het water dat het eiland Heinkenszand (het oude

land) scheidde van de grote polder de Brede Watering Bewesten Yerseke. Het is voorzien van onze naam.

vervolg pagina 4

Een reiger, die kennelijk geen last heeft van het verkeerslawaai, vliegt bij onze nadering verbolgen op. Bij de Boerendijk is het water breder en dankzij rietgroei oogt het meteen minder strak. Een hardloper passeert puffend en de hoopjes hondenpoep maken duidelijk dat we de bewoonde wereld, ofwel Heinkenszand naderen. Het pad is droog; dat was voor het graven van de watergang wel anders.

De Noordlandseweg, met op de ene hoek een metershoge coniferenheg (ril, ril – waarom geen Zeeuwse struiken en bomen?) en op de andere hoek de nog volop ruimte biedende begraafplaats. Er tegenover wat paardenweitjes met de onvermijdelijke rommelige hokken. De Stationsweg met molen is het volgende markante punt. Gebouwd in 1851 ziet molen De Vijf Gebroeders na een fikse opknappbeurt weer *pico bello* uit. Dat kan niet gezegd worden van de loodsen langs het spooremplacement die nog op een mooie toekomst wachten.

Naast de officiële bebording van het Sloepad, zijn er regelmatig andere te zien. Eentje verwijst naar klompenmakerij Traas. En een ander is het bekende blauwe bord met het opschrift: verboden toegang, artikel 461 Wetboek van Strafrecht. Het is dat Nederlanders zich van dergelijke geboden niks

aantrekken, anders zou je niet meer verder durven wandelen. René Wink van Natuurmonumenten vertelt later dat er nog het een en ander afgerond moet worden en dan gaat ook dit bord weg.

Na Heinkenszand, al aanzienlijk rustiger dan het vorige traject, gaat de stilte weer overheersen. Op afstand ronkt een tractor, die een sproei-installatie aanjaagt. Onder Heinkenszand zit een zoetwaterbel en daaruit kan bij droogte mooi uit geput worden. Dit is een mooi stuk, veel groen en opnieuw jubelende vogels. Een strakblauwe lucht waarnaar iedereen zo lang naar uitzag, draagt bij aan een prettig gemoed.

Bij de Westdijk heeft Natuurmonumenten een informatiebord over de dijken neergezet. Wie het nog niet wist kan lezen waarom het dijkenlandschap in de Zak van Zuid-Beveland zo bijzonder is. In de buurt staat ook een knooppuntenpaal, met routeverwijzingen. Nog even en alle palen moeten hoger worden, omdat er geen plaats meer is voor bordjes. Wij kiezen dit keer zelf de richting wel. In een vrijwel rechte lijn naar het eindpunt. Voor wie graag tussen de akkers wil banjeren, is dat een interessant stuk, want dat kan niet overal in Zeeland. De Nassauweg bij 's-Heerenhoek, tot zover gaan we. Het is ook welletjes, na flink wat kilometers en vele gevarieerde indrukken.

Rinus Antonisse

Sloelijn, ruim negen kilometer lang. Grotendeels aangelegd in 1927 door Spoorwegmaatschappij Zuid-Beveland en gebruikt als tramlijn. In 1966 omgevormd tot een goederenspoorlijn. Na aanleg van een nieuwe tak Lewedorp-Sloegebied, is de oude lijn in 2008 gesloten en in 2009 opgebroken. Na veel vijven en zessen in 2013 heringericht tot wandelpad, in beheer bij Natuurmonumenten.

FEITEN OVER BOOMBEHEER

In een aflevering van 't Heelblaadje, het blad van de KNNV Bevelanden, stond een artikel van de zich noemende natuurbeschermers Peter Boelee over boomkap. Hij beklagde zich over de kaalslag die in de Zak om zich heen grijpt. Daarin heeft hij gelijk – het boombeheer kan stukken beter. Volgens Boelee laat ook de BZZB het erbij zitten. Daarin heeft hij aantoonbaar ongelijk.

Wij betreuren het dat iemand zonder zich deugdelijk op de hoogte te stellen van de feiten,

beschuldigingen rondstrooit. Als natuurbeschermers moeten we juist elkaar steunen in plaats van ongenueanceerd afvallen.

De BZZB bekommert zich wel degelijk over het boombeheer. Wie onze nieuwsbrieven leest en de website bezoekt kan dat beamen. Onze inzet wordt jammer genoeg niet altijd beloond. We moeten opereren binnen wettelijke grenzen en die zijn dikwijls krap bemeten.

Omdat we het betreuren dat de BZZB op deze manier in het

beklaagdenbankje wordt gezet, hebben we de redactie van 't Heelblaadje gevraagd de juiste feiten in een volgende aflevering te publiceren.

PLEIDOOI VOOR REDDEN GRENSLINDE

In een brief aan het Bureau Energieprojecten en netbeheerder Tennet pleit de BZZB voor behoud van een ruim 200 jaar oude grensline midden op de Oude Kamersedijk. De boom uit 1812 dreigt te sneuvelen voor aanleg van een tweede 380 kV hoogspanningsverbinding vanaf Borssele richting Tilburg. Wij hebben van meet af aan grote twijfels gehad over de noodzaak van deze tweede zeer ingrijpende bovengrondse hoogspanningslijn, die net als de huidige lijn grote invloed zal hebben op het waardevolle landschap in de Zak van Zuid-Beveland.

Weliswaar wordt te zijner tijd een deel van de bestaande 380 kV verbinding door het zuiden van de Zak afgebroken, maar dat is slechts een doekje voor het bloeden en verguldt de bittere pil van wéér een doorsnijding bepaald niet. Hoe ernstig dat is zal helaas pas goed voor iedereen duidelijk worden als de plaatsing van masten en het trekken van draden begint. Maar goed, hogere dames en heren hebben beslist dat de lijn er hoe dan ook moet komen en de minister van Economische Zaken heeft het tracé vastgesteld.

En laat nu net één van de drie Hollandse lindes op de Oude Kamersedijk in de weg staan. Dan is voor de planmakers de oplossing simpel: kappen maar.

Daar zijn wij het niet mee eens. Een grensline is niet zomaar een boom, maar een landschapselement met cultuurhistorische waarde. Zeker de oudere bomen - in Borssele staan nog 185 grenslines, waarvan 149 in onderhoud bij de Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ) - zijn een monument op zich.

De te kappen grensline op de Oude Kamersedijk is 200 jaar oud. Hij is geplant in het jaar dat de val van keizer Napoleon werd ingeluid door de voor hem catastrofaal verlopen veldtocht in Rusland.

Wij pleiten voor een tracé-oplossing waardoor de boom behouden kan blijven. Die staat niet voor niks op de lijst van waardevolle bomen in Borssele. Daarom hebben wij Natuurmonumenten (beheerder dijk), het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad op de hoogte gesteld van onze actie.

De voorbereidingen voor de nieuwe verbinding gaan gestaag door. Op dinsdag 27 augustus wordt in De Stenge te Heinkenszand een zogenoemde inloopavond georganiseerd, van 19.00 tot 21.00 uur. Iedereen kan bij diverse stands informatie krijgen en met medewerkers spreken.

GEEN INSPRAAK IN BORSELE

In de raadsvergadering van 6 juni behandelde de gemeenteraad van Borssele – de gekozen vertegenwoordigers van de bevolking – het bestemmingsplan Baarlandsezandweg 's-Gravenpolder. Dat heeft – zie boven – vooral betrekking op het uienverwerkende bedrijf TOP. De BZZB en vertegenwoordigers van de omwonenden wilden aan het begin van de raadsvergadering een korte toelichting geven. Die vorm van inspraak staat elke raadsvergadering op de agenda.

Tot onze grote verrassing en verbazing weigerde raadsvoorzitter J. Gelok (PvdA) ons het woord. Hij beriep zich op de reglementen; die geven aan dat een inspreker zich 24 uur tevoren moet melden. Dat wisten wij uiteraard niet; we kennen de reglementen van de gemeente niet allemaal op ons

duimpje. Bovendien stond er in een brief van de gemeente over TOP niks over een verplichting. 'In verband met de voorbereidingen is het prettig dat u zich van tevoren aanmeldt', luidde het verzoek (en dus niet de verplichting). Dat zette ons en de inwoners op het verkeerde been.

Fijne volksvertegenwoordigers, in de raad Borssele. Ze laten zelfs hun eigen inwoners niet hun zegje doen over een belangrijke zaak. Soms bang dat er teveel rake opmerkingen gemaakt worden? Het was natuurlijk heel simpel geweest om in elk geval de inwoners toch even het woord te geven. Maar zelfs het verzoek om vanwege de onbekendheid en onduidelijkheid een uitzondering te maken, weigerde de burgemeester aan de raad voor te leggen. En die vond het allang best.

STAPPEN TEGEN NIEUWE EN ILLEGALE KANONNEN

De strijd om een verantwoord gebruik van anti-hagelkanonnen door fruitteelaars sleept zich voort. Er is zelfs sprake van enige uitbreiding. Voor het bestuur van de BZZB staan sinds de ingebruikname van de knalapparatuur in 2006 twee principiële, harde voorwaarden voorop. In de eerste plaats dient de werking van de anti-hagelkanonnen te worden aangetoond. In de tweede plaats moet de geluidhinder binnen de Europese en daarvan afgeleide Nederlandse regels vallen en horen vergunningen juridisch te kloppen.

Voor de werking van de anti-hagelkanonnen bestaat geen enkel wetenschappelijk verantwoord bewijs. De Wereld Meteorologische Organisatie:

'In de afgelopen jaren is opnieuw hagel bestreden met luidruchtige kanonnen. Er is geen wetenschappelijke onderbouwing, noch een geloofwaardige hypothese die dergelijke activiteiten zou ondersteunen.'

De effectiviteit steunt slechts op beweringen van de fabrikant en telers zelf. Het Belgische Koninklijk Meteorologisch Instituut spreekt in dit verband over 'pseudo-wetenschap'.

Hinder door geluid wordt nog altijd zwaar onderschat. De gevolgen voor onze gezondheid derhalve ook. Geluidhinder veroorzaakt veel negatieve reacties. Zoals een verhoogde stresstoestand. Knallen zijn erger dan een constant geluid. Ze brengen een schrik-effect teweeg en werken in op het zenuwstelsel. Alleen daarom al is in acht nemen van wettelijke regels, die een juridische toetsing kunnen doorstaan, noodzaak.

Voor het verloop van de gang van zaken en de geschiedenis verwijzen we graag naar de informatie op onze website, www.bzzb.nl. Hier een samenvatting van de recente ontwikkelingen. Na de voor de BZZB positieve uitspraak van de rechtbank Middelburg in oktober 2012 - die de vergunningen van de gemeente Borsele voor anti hagelkanonnen vernietigde - bleef het lang stil. Uit de media vernamen wij dat enkele gemeenten overlegden over een gezamenlijke aanpak.

Die was kennelijk niet haalbaar, want het college van Burgemeester en Wethouders van Kapelle kwam in maart met een ontwerp-beschikking voor drie schokgolfgeneratoren in de gemeente. Na rijp

beraad en in nauw overleg met onze juridisch adviseur mr. Willem Sloots, besloten we een zienswijze in te dienen en nadat die was afgewezen, vervolgens een beroep op de rechtbank te doen. Dat loopt nu en dus: wordt vervolgd.

Ons inziens vertonen de vergunningen van Kapelle vergelijkbare manco's als de door de rechtbank vernietigde vergunningen van Borsele. Teveel geluid en onvoldoende belangenafweging. Waarom ook bemoeienis met Kapelle? We doen dat zeker niet met plezier, maar geluid houdt zich niet aan gemeentelijke grenzen. De kanonnen in Kapelle bereiken ook moeiteloos Borsele (en Goes). En het kan niet zo zijn dat via een Kapelle-route alsnog de illegale anti-hagelkanonnen in Borsele worden gewettigd.

Op 21 juni werden fluks bij dreigend onweer de anti-hagelkanonnen in Borsele aangezet. Zonder geldige vergunning. Echt verbaasd waren wij daar niet over. Maar net als iedere burger hoort ook een agrariër zich aan de regels te houden. We hebben daarom meteen een verzoek om handhaving ingediend. Nadat de gemeente had laten weten daar wel even tijd voor nodig te hebben, maanden we begin juli de gemeente tot spoed, omdat de kwestie duidelijk genoeg is. Op 1 augustus schreef het college ons dat handhavend zal worden opgetreden. Over rekken gesproken

Uit de media is ons verder duidelijk geworden dat de Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO) al in mei een nieuwe vergunningaanvraag voor de schokgolfgeneratoren indiende. Daarvoor moeten onder meer geluidmetingen worden verricht. Al die tijd, vanaf de uitspraak van de rechtbank tot op het ter perse gaan van deze nieuwsbrief, kregen wij van het college taal noch teken (afgezien van de verplichte ambtelijke antwoorden op ons handhaving-verzoek).

Door het college van B en W worden wij, denken we, niet als belanghebbende partij beschouwd. Dat past naadloos in de negatieve wijze waarop de BZZB afgelopen jaren door het college is behandeld. Omdat wij horen te weten wat er speelt heeft onze juridische adviseur met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur alle van belang zijnde stukken over deze zaak opgevraagd. Ook hier: wordt vervolgd.

WACHTLOKAAL GEOPEND

Eind juni kon watersportvereniging De Val op het veerplein bij Hoedekenskerke het verplaatste en grondig gerestaureerde wachtlokaal van de voormalige Provinciale Stoombootdiensten (PSD) officieel in gebruik nemen. Een feestelijke gebeurtenis, waarbij ook de BZZB aanwezig was. Immers, dankzij onze bemoeienis werd de Stoomtrein Goes Borsele (SGB) ingeschakeld om het cultuurhistorisch waardevolle gebouwtje – dat op de nominatie stond om in het kader van dijkverbetering gesloopt te worden – van de ondergang te helpen redden. Een succesvolle operatie, die met de opening werd afgesloten.

Dagelijks bestuurder Guiljam van der Schelde van waterschap Scheldestromen, die een belangrijke rol speelde in het overleg over het wachtlokaal, verrichtte de opening. Hij kon een fraai opgeknapt gebouw aan de belangstellenden tonen. Niet alleen de buitenkant is op een fraaie manier aangepakt, ook de binnenkant is onherkenbaar veranderd. De watersportvereniging kan nu beschikken over een genoeglijk en eigentijds clubhuis. Op een van de wanden is een fotocollage aangebracht uit de tijd dat de veerdienst Hoedekenskerke - Terneuzen werd onderhouden. Als BZZB-bestuur zijn we blij dat met me-

dewerking van flink wat partijen het wachtlokaal behouden is.

ZIENSWIJZE TOP

In nauw overleg met de Zeeuwse Milieufederatie heeft de BZZB een zienswijze ingediend op het ontwerp-bestemmingsplan Baarlandsezandweg 's-Gravenpolder. Verheugend was dat ook een groep omwonenden met een eigen zienswijze kwam. Het is voor het eerst dat inwoners van 's-Gravenpolder in het geweer komen tegen de uienfabriek TOP, vanwege overlast. In het verleden kwamen klachten nooit veel verder dan de keukentafel. Een goede zaak dat de omwonenden de situatie niet langer voor zoete koek slikken.

Het grootste deel van het plangebied wordt in beslag genomen door het uienverwerkende bedrijf TOP. Er is sprake van milieuoverlast in de vorm van onder meer stofhinder, stankoverlast, watervervuiling, verkeershinder en nog

het een en ander. In feite hoort een zo uit de jas gegroeid bedrijf als TOP allang niet meer thuis op een kleinschalig bedrijventerrein als dat aan de Baarlandsezandweg. Maar in de loop van een reeks jaren mocht TOP met hartelijke medewerking van het gemeentebestuur steeds nieuwe activiteiten ontplooiën. *Zie onze website voor de inhoud van de zienswijze.*

Het college van Burgemeester en Wethouders wees de zienswijzen af. De raad volgde als gebruikelijk het college en stemde zonder veel kritische kanttekeningen in met het bestemmingsplan (alleen D66 was tegen). Met het plan wordt beoogd de huidige situatie te formaliseren en zelfs nog ruimte te bieden voor wijzigingen (lees: nieuwe ontwikkelingen).

ZMf en BZZB vinden dat onacceptabel en stellen dat de aanname van het plan neerkomt op een fiat voor het overschrijden van diverse wettelijke normen. Nochtans hebben wij besloten niet bij de rechtbank in beroep te gaan tegen het plan.

Wij (ZMf en BZZB) wachten de vereiste (nieuwe) milieuvergunning af. We hebben het college van Burgemeester en Wethouders voorgesteld het initiatief te nemen voor oprichting van een buurtpanel. Een overleggroep met vertegenwoordigers van TOP, de gemeente, uiteraard de omwonenden en milieu- en natuurorganisaties. Volgens ons is zo'n permanent overleg een goede basis om in de toekomst de overlast van TOP binnen de perken te houden en rechtszaken te voorkomen.